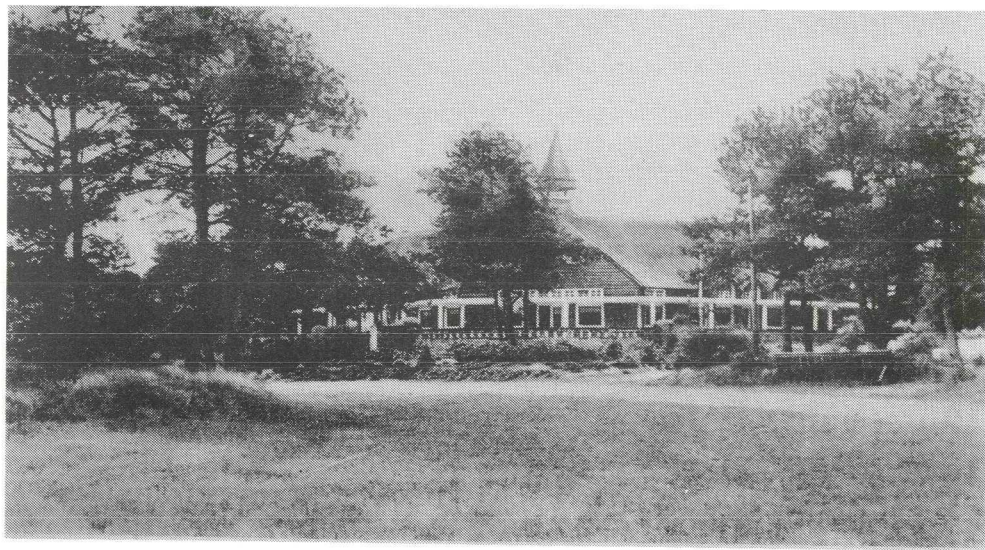

60 Jaar "De Witte Bergen"

In de uiterste zuid-westpunt van de gemeente Eemnes ligt een mooi bos-en heidegebied. Dit wordt ook wel de Heidehoek genoemd. In dit gebied staat het bekende Motel "De Witte Bergen". Op 25 juni jl. vierde dit horecabedrijf de 60e verjaardag.

De Historische Kring Eemnes vond dit een goede aanleiding om een overzichtsartikel te geven betreffende de geschiedenis van dit bedrijf. De meeste informatie is afkomstig van de heer Jaap Zeeuw van der Laan, die jarenlang de bedrijfsvoering in handen had. In een interview, dat ik met hem had, blikte hij terug op zijn periode "De Witte Bergen". De oudste informatie haalde de heer Bep de Boer uit de Laarder Courant De Bel. Ook de heer Gerard van Stoutenburg voorzag ons van informatie uit die tijd.

In de jaren twintig van deze eeuw werd het mooie stukje Eemnesser Heidehoek een aantrekkelijk gebied. Het

Deze foto moet kort na de opening van het restaurant "De Witte Bergen" in 1931 gemaakt zijn. De omgeving is nog vrij ruig.

Dit zijn de echte witte bergen, de zandheuvelds aan de noordzijde van de Rijksweg, waaraan het restaurant zijn naam ontleende.

werd eigenlijk ontsloten door de nieuwe Rijksweg Amsterdam-Amersfoort die in 1929 klaar kwam. In eerste instantie wilde men in die hoek een mooi natuurzwembad aanleggen. Dit plan werd door de Eemnesser gemeenteraad afgekeurd.

Toen zagen vier Larense ondernemers hun kans. Enkel van hen exploiteerden al enige tijd het theehuis "'t Bluk" op de hei tussen Eemnes en Hilversum. Na de aanleg van de nieuwe Rijksweg wilden ze ook een uitspanning langs die Rijksweg in de hei onder de gemeente Laren. Daarvoor kregen ze echter geen vergunning. Toen klopten ze aan bij de gemeente Eemnes en die wilde wel meewerken.

De vier Laarder heren: J.G. van Dijk, P.N. v.d. Brink, Jan Roest ("'t Bonte Paard") en J. Blom kochten de grond en ze namen de architect H.F. Smit in de armen, die een fraai pand ontwierp.

De gemeente Eemnes werkte niet in alle opzichten mee.

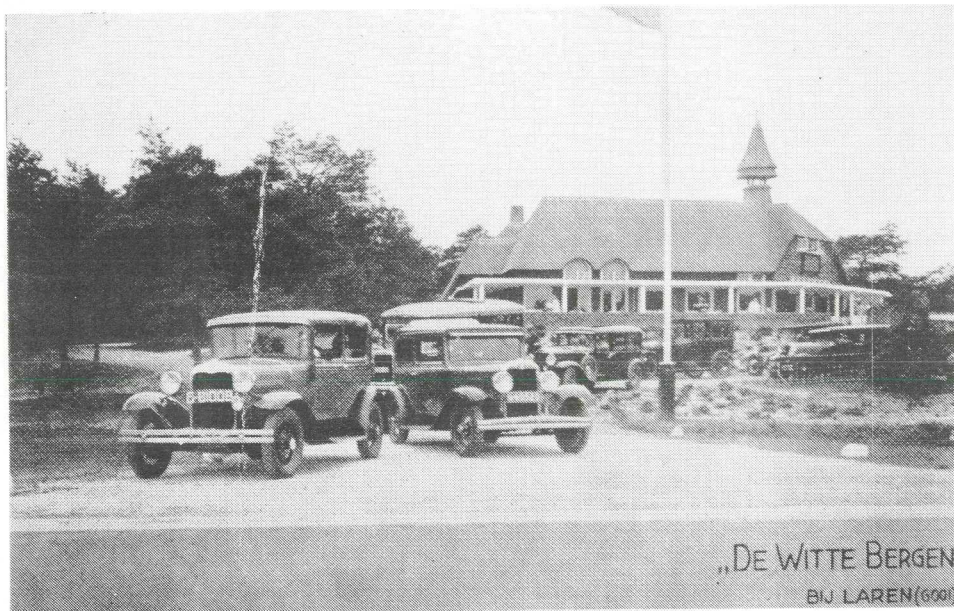

Vlakbij "De Witte Bergen" graasden in de dertiger jaren ook nog de koeien.

In februari 1931 werd door de eigenaars een verzoek ingediend om aansluiting op het elektrische net te krijgen. Er zou een leiding van 2100 meter moeten komen. Het verzoek werd afgewezen omdat er geen andere huizen langs de kabel stonden. Dat zou te duur worden. Op naam van P.N. v.d. Brink werd verlof A verleend voor de verkoop van alcoholhoudende (niet sterke) dranken. Een jaar later kwam dit verlof op naam van N.V. Exploitatie Theetuin "De Witte Bergen".

Op 25 juni 1931 vond de officiële opening plaats van Café-Restaurant, Theeschenkerij "De Witte Bergen", genoemd naar de zandheuvels aan de overkant van de Rijksweg. De opening werd verricht door J.G.J. Majoor, ambtenaar ter secretarie van de gemeente Laren en vroeger directeur van "De Rozenboom" te Bussum. Aanwezig waren o.a. wethouder B. Groen uit Eemnes en gemeentesecretaris D. van Hoepen.

In de Laarder Courant De Bel wordt geschreven over "de prachtige zalen van dit modern en uiterst smaakvol

„DE WITTE BERGEN

BIJ LAREN(6601)

Foto uit de dertiger jaren die laat zien dat de auto's het nieuwe restaurant al gauw wisten te vinden. De voorste auto heeft als nummerbord G 81008 (G duidde op de provincie Noord-Holland)

ingerichte restaurant met schitterende terrassen. De wanden van de zaal waren gesierd met werken van bekende kunstschilders uit Laren. De zeldzaam mooie terrassen waren voorzien van witgekalkte, degelijke terrasmeubels en maakten een uiterst gunstige indruk. Het uitzicht van deze terrassen werd zeldzaam schoon genoemd."

Als bijzondere attracties waren aan het café verbonden; een speciale ponybaan, waar kinderen konden ponyrijden, alsook een hertenkamp, een vogelpark en een konijnenberg. De ponybaan bevond zich ten oosten van het café ("het Gehakte") waar nu het motel is. De heer Gerard van Stoutenburg schreef over de beginperiode:

"Ik fotografeerde toen al veel en er kwam een meerbladige folder met foto's tot stand: de eerste reclame voor "De Witte Bergen". (Jammer, ik heb 'm niet meer!) Maar die folder had succes! Autobussen vol dag-

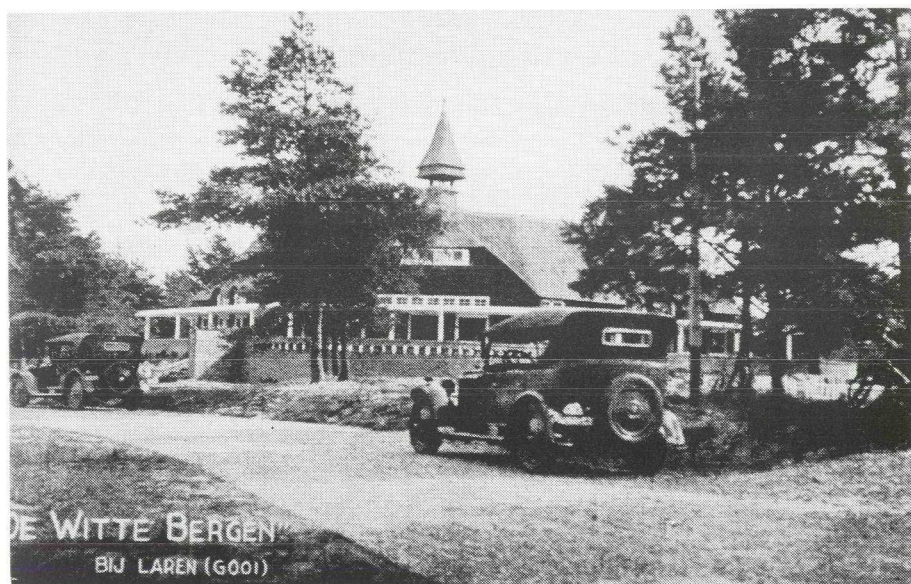
jesmensen waren geliefde klanten. De terrassen en het hertenkamp waren erg in trek."

Beheerder werd in 1931 de heer G.D. van Os, Later Couturier, een N.S.B-er.

Aan het begin van de oorlog konden de vier eigenaars het niet meer met elkaar eens worden. Het bedrijf met grond en al werd geveild. Het grote achterterrein werd in drie delen verkocht. Het restaurant werd gekocht door de heer Krul, een banketbakker uit Den Haag. Deze verkocht het al snel aan de heer A.F.J. Montens.

De periode van Montens (1942-1951)

Adrianus, Franciscus, Johannes Montens nam op 7 juli 1942 de vergunning voor de verkoop van sterke drank in het klein over van de caféhouder Jan Eek, Kerk-

Vooraanzicht, gefotografeerd + 1935. Hier komt het torentje mooi uit. Dit bouwsel zou afkomstig zijn van een Indische villa uit Baarn.

Foto uit de dertiger jaren, genomen op de pony-baan die bij het restaurant "De Witte Bergen" hoorde. Op deze plek is nu het Motel.

straat 5 te Eemnes.

Montens heeft er veel aan gedaan om het bedrijf te verfraaien. Hij maakte er een sjiek en goed restaurant van. Aan de westflank liet hij de "Orchideebar" bouwen. Dit was de mooiste bar van Nederland. Montens gokte vooral op de avondklanten en daarom richtte hij de "Orchideebar" als fraaie nachtclub in, waar onder andere Ger de Roos geregeld speelde. Montens verfraaide de terrassen en liet de vijver aanleggen.

De ponybaan en de hertenkamp met bijbehoren deed hij van de hand. Op de plaats van de ponystal verscheen een kegelbaan (oppervlakte $124\frac{1}{2}$ m²). Deze kegelbaan was vanaf 4 augustus 1948 in gebruik.

Montens verkocht het bedrijf in 1951 aan de familie V.d. Valk.

Periode Van der Valk (1951-heden)

Vanaf 1951 werd "De Witte Bergen" geleid door Jaap (J.L.M.) Zeeuw van der Laan en zijn echtgenote, die lid is van de bekende Horeca-familie Van der Valk. "De Witte Bergen" werd zo de derde vestiging van het ondertussen wijdverbreide Van der Valk-concern. Het echtpaar Zeeuw van der Laan trof in 1951 de volgende situatie aan:

- er was geen waterleiding, met een S.I.H.L.-pomp haalde men water uit de grond.
- er was geen riolering- er waren allemaal zinkputten.
- wat elektriciteit betreft werd er gebruik gemaakt van een 3 x 35 Ampère-zekering
- er werd nog gekookt op een groot kolenfornuis.
- er was nog een tweebaans Rijksweg met vooral op zondag veel bermttoerisme.

In de jaren na 1951 werden de voorzieningen wat betreft riolering, elektra en waterleiding snel verbeterd. Er brak een periode van enorme groei aan. In tegenstelling tot Montens, die vooral van de avondklanten uitging, richtte de nieuwe bedrijfsleiding zich vooral op het wegverkeer.

De "Orchideebar" (nachtclub) verdween en het accent werd geheel op het restaurant gelegd. Al snel kwamen er ook plannen om een hotelafdeling (motel) op poten te zetten.

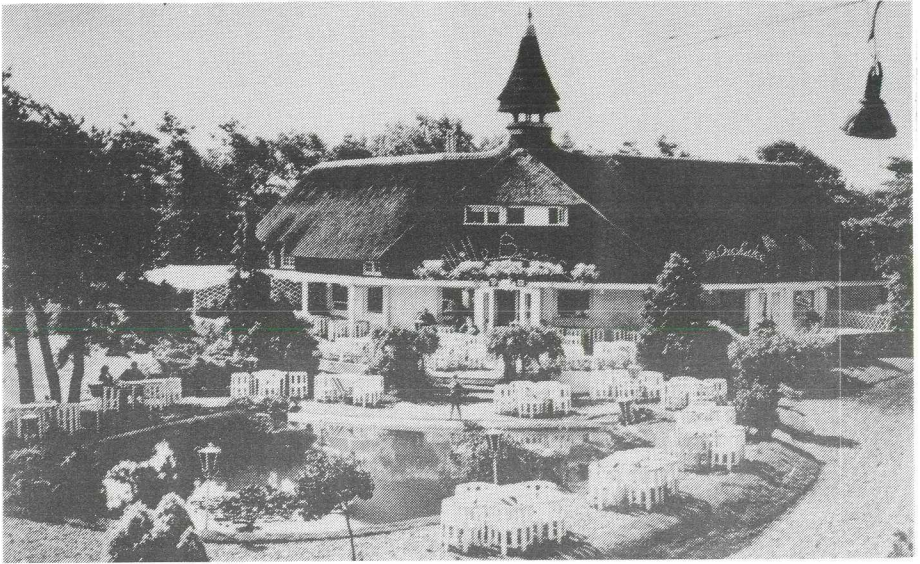
„DE WITTE BERGEN”
CAFE-RESTAURANT - THEESCHENKERIJ - LAREN
TELEFOON 645

Pony-rijden voor kinderen.

Vogelpark, Konijnenberg, Hertenkamp, etc.

Iederen Woensdag, Zaterdag en Zondagavond
bij gunstig weer Illuminatie en Lampionverlichting
tot 12 uur geopend.

*Advertentie van "De Witte Bergen" uit "De Bel" van
26 augustus 1932*

Deze foto is gemaakt rond 1947. Dit was in de tijd van Montens. Aan de rechterkant geven de letters aan waar de ingang van de "Orchidee-Bar" is.

In 1957 werd gestart met een procedure om de vergunning te verkrijgen voor de bouw van een Motel. In dit kader moest het bestemmingsplan voor de Utrechtse Heuvelrug gewijzigd worden. De Eemnesser Heidehoek vormt namelijk het meest noordelijke puntje van de Utrechtse Heuvelrug.

Ondertussen begon men al met andere uitbreidingen van het pand. In 1958 kwam aan de noordoostkant een serre gereed met een oppervlakte van $62\frac{1}{2}$ m². Enkele jaren daarna werd de zaal aan de westzijde vergroot, waar vroeger de "Orchideebar" was geweest. Er werd ongeveer 10 meter aan vast gebouwd. Kort daarna werd het woonhuis van de familie Zeeuw van der Laan (achter het restaurant gelegen) uitgebreid.

Tot 1965 bleef men gebruik maken van de twee kegelbanen op de plaats van de voormalige ponystal. Twee
58- HKE

clubs waren er vaste gebruikers. Ze heetten:
- "Het grote wonder" en "Het rollend raadsel". Deze laatste club verhuisde in 1965 na opheffing van de kegelbanen naar Café "Eemland" aan de Laarderweg in Eemnes.

Na veel voorbereidend werk, waarbij Mr. Veen een grote steun was voor het bedrijf, kon men in 1965 gaan beginnen met de grote metamorfose van "De Witte Bergen" namelijk de bouw van het Motel aan de oostzijde van het pand. Een grootse uitbreiding waarbij 33 kamers voor overnachtingen ontstonden. In diezelfde tijd werd de Rijksweg aanzienlijk verbreed en voorzien van afrastering en vangrails. Het bermtoerisme verdween, evenals de bekende kiosk van Zuiderduin. In 1967 werd het Motel in gebruik genomen, maar de officiële opening werd pas verricht op 26 januari 1968 door de heer A.C.H.N.M. de Bekker, toenmalig burgemeester van Eemnes.

"De Witte Bergen" met de oude Rijksweg en het bermtoerisme van rond 1962

**WIJ HEBBEN DE EER U TE MOGEN UITNODIGEN
VOOR DE OFFICIEËLE OPENING VAN ONS MOTEL
"DE WITTE BERGEN" TE EEMNES OP VRIJDAG
26 JANUARI 1968 OM 15.00 UUR.**

**DE OPENING ZAL WORDEN VERRICHT DOOR DE
EDELACHTBARE HEER A. C. H. N. M. DE BEKKER,
BURGEMEESTER VAN DE GEMEENTE EEMNES.**

**UW AANWEZIGHEID WORDT DOOR ONS ZEER OP
PRIJS GESTELD.**

**DIREKTIE N. V. MOTEL "DE WITTE BERGEN",
J. L. M. ZEEUW VAN DER LAAN
RIJKSWEG 2, EEMNES.**

RECEPTIE VAN 15.00 TOT 17.30 UUR.

Uitnodiging bij de opening van het Motel

De groei ging snel. Tien jaar later, in 1978, werd het Motel uitgebreid met twee nieuwe vleugels waardoor er in totaal 62 kamers ontstonden. Momenteel wordt er weer aan een uitbreiding gewerkt. In het voorjaar van 1992 moet de uitbreiding van het Motel tot 100 kamers gereed zijn.

In de afgelopen tien jaar zijn ook de zalen uitgebreid. Zo bieden onder andere de Grote Zaal en de Berkenzaal ruime gelegenheid voor congressen, vergaderingen, beurzen en exposities (tot 300 personen). Het parkerterrein is langzamerhand uitgegroeid tot een ruimte waar 500 auto's een plaats kunnen vinden.

Aan het slot van ons gesprek heb ik samen met de heer en mevrouw Zeeuw van der Laan het gastenboek van Motel "De Witte Bergen" doorgebladerd. De heer Zeeuw van der Laan noemt zelf enkele gasten

die grote indruk op hem gemaakt hadden, zoals Aarts-
hertog Otto von Habsburg, de zoon van de laatste
Oostenrijkse Keizer en Margaret Truman, de dochter
van de Amerikaanse president Harry Truman.
Als hoogtepunten uit de afgelopen 25 jaar noemt hij
het feest dat in "De Witte Bergen" gevierd werd toen
het Nederlandse Hockeyteam in 1975 Wereldkampioen
werd. Ook heeft hij goede herinneringen aan de voet-
balploeg van Ajax, die zich in de beginperiode van het
Motel altijd in "De Witte Bergen" voorbereidde op grote
toernooien. Voorts maakte Jacques Tati bij "De Witte
Bergen" een film en ook Pim de la Parra en Wim
Verstappen verbleven hier in verband met een film.
Iets heel anders was dat in 1976 de oudste inwonster
van Nederland haar 106e verjaardag in "De Witte Ber-
gen" vierde.
Verder troffen we onder andere nog in het gasten-
boek.:
de voetbalploeg Benfica met Eusebio in 1969. Kapitein

De eerste opname van het nieuwe Motel uit 1968

Recente opname van "De Witte Bergen"

Baines, de Kelly-family in 1980, Oscar Harris en een groep Britse oorlogsvliegers uit 1982. Daarnaast ook allerlei herinneringen aan auto-shows, poppententoonstellingen en antiekbeurzen.

"Een zeer afwisselend bedrijf" zo noemen de heer en mevrouw Zeeuw van der Laan het. Ze stellen dat ze op hun manier veel sociaal werk gedaan hebben; ze hebben veel mensen opgevangen. "Er zijn altijd mensen" zo zeggen ze "het is altijd anders, je bent altijd in contact met het wereldgebeuren."

Ze hebben zich sinds 1976 in de luwte van "De Witte Bergen" gevestigd, in een voormalig jachthuis van de Koninklijke familie (Heidelaan 5). Zo zijn ze nog steeds van nabij betrokken bij hun levenswerk. "De Witte Bergen"

Ik wil de heer en mevrouw Zeeuw van der Laan-Van der Valk van harte bedanken voor hun verhalen en de

Luchtfoto uit + 1962, gemaakt door Stevens van het Nat. Fotopersbureau. Links is de aangebouwde serre en rechts de verlengde zaal te zien. De vlieger heeft voor het maken van deze foto gevaarlijk laag gevlogen

ter beschikking gestelde informatie. Mijn dank gaat ook uit naar de heren G. van Stoutenburg, B. de Boer en H. Kleinhoven voor het materiaal dat zij ter beschikking stelden. De meeste gegevens in dit artikel zijn mij mondeling doorgegeven. Mocht u onjuistheden aantreffen of mocht u aanvullingen hebben, wilt u dan contact opnemen met de samensteller, te weten:

Henk van Hees,
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
tel. 02153-89849